

нормативного регулювання пов'язаних з арештом рахунку. В такому випадку сторони повинні на свій розсуд передбачати положення в договорі застави грошей і керуватися нормами укладеного договору.

Список використаних джерел:

1. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової стійкості підприємства / М. Котляр // Вісник ТНЕУ. – 2008. – №4. – С. 124
2. Горбатенко А.А. Оцінка платоспроможності підприємства в кризових умовах / А.А. Горбатенко // Вісник Української академії Банківської Справи. – 2009. – № 1(26). – С. 31-40.
3. Офіційний сайт Акціонерного банку «Південний» [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://bank.com.ua/ru/deposit/vklad-zastavniy>
4. Офіційний сайт ВРУ [Електронний ресурс]: Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування депозитних вкладів населення – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67351
5. Новинний портал України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://delo.ua/economyandpoliticsinukraine/privatbank-budet-kreditovat-predprinimatelej-po-353998/>
6. Про заставу [Електронний ресурс] : закон України, затверджений Верховною Радою України від від 02.10.1992 № 2654-ХІІ (Редакція станом на 06.11.2014) – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-12#Text>

УДК 336

Куліш Г.П.,

к.е.н., професор кафедри

корпоративних фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Полежай Н.О.,

студентка 5 курсу, факультет маркетингу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Форвардні контракти як інструмент фінансування корпоративного сектору

Укладання форвардних контрактів на світовому ринку набуває все більшої популярності як для виробників, так і для покупців. За допомогою цього інструменту є можливість у визначений час та на визначених умовах у

майбутньому, з фіксацією цін під час укладання форвардного контракту придбати (продати) базовий актив. Таким чином виробник гарантує, що продукція буде продана у визначений термін, при цьому кошти вчасно прийдуть на рахунок, - така умова допомагає забезпечувати фінансову стійкість підприємства. Для покупця вигідність полягає в тому, що він може завчасно проаналізувати курс долара і в умовах здешевлення валюти, заключити форвардний контракт на конкретний час.

Форвардний контракт – це договір у якому одна сторона угоди (продавець) має у визначений термін передати у конкретний момент товар іншій особі згідно договору. Покупець має прийняти та оплатити товар згідно умов договору [1]. Виходячи з цього, форвардний контракт – це обов’язковий до виконання документ, у якому продавець та покупець підписують угоду про постачання продукту обумовленої якості і кількості, в певний час та на конкретну суму у майбутньому.

Форвардні контракти ефективно використовуються у світі. Так, наприклад, учасники корпоративного сектору Китаю лише за липень 2020 року змогли в сумарній кількості підписати форвардні контракти на суму 141 млрд. юанів та по продажах валютних курсів 81,7 млрд. юанів [2]. За місяць корпорації країни змогли при складанні форвардних контрактів заробити за липень 2020 рік 59,4 млрд. юанів, але ще залишилася непогашена сума форвардного валютного розрахунку, яка становить на кінець липня 2020 рік 571,0 млрд. юанів, а також по продажах, що складає 464,5 млрд. юанів. Проведений аналіз статистичних даних за аналогічний період щодо підписання форвардних валютних розрахунків в країні доводить, що їх обсяг складає 945,1 млрд., а обсяг продаж становить 475,3 млрд. юанів. Крім того, надійшла сума на серпень 2020 року по форвардним контрактам, яка становить 469,8 млрд. юанів.

Натомість, учасники корпоративного сектору США за квітень 2019 рік по форвардним контрактам заробили 2352 млрд. доларів. Якщо порівнювати з іншими роками, то ця сума зросла на 13 %, що є доволі позитивним для бізнесу

[3]. Товарообіг корпорацій США по форвардним контрактам збільшився на 257 % і становить 865 млрд. доларів порівняльно з попереднім місяцем у 2019 р. Майже 90 % форвардних операцій з іноземною валютою були зареєстровані менше ніж за 3 місяці, - з них 34 % було зареєстровано за 7 днів; 21 % форвардних контрактів були зареєстровані до одного місяця; 34 % були зареєстровані до 3 місяців.

В Україні теж функціонує ринок форвардних контрактів, але на достатньо низькому рівні. Якщо аналізувати річний звіт НКЦПФР за 2018 рік, то лише 2,71 млрд. грн. було сформовано по торгам на ринку цінних паперів, що є тільки 0,46 % сукупного обсягу на фондовому ринку, але поступово з кожним роком цей показник скорочується [4].

Корпоративний сектор України за 2018 рік здійснив лише 0,11 % на позабіржовому ринку (226 форвардних контрактів). Якщо порівнювати деривативи по валютам контрактів за інструментами, то форвардні розрахунки складають 49,97 %, а по відсотковим ставкам 17,17 %. Цьому є декілька причин:

1. Відсутнє конкретне нормативно-правове регулювання до випуску та обігу похідних фінансових інструментів.

2. Відсталість ринкових базисних активів, що пов'язане з фактичною відсутністю створених та швидко реалізованих біржових товарних ринків енергоносіїв, металів і сільськогосподарської продукції. В даний час на українському фондовому ринку домінують похідні фінансові інструменти з фондовими та валютними базовими активами, але ніяк не форвардні контракти, які притаманні сформованим ринкам.

3. Незадоволеність більшості господарюючих суб'єктів щодо умов укладань форвардних контрактів.

4. Переважна частина корпорацій це посередники, які не хочуть ризикувати в сфері формувань форвардних контрактів.

5. Недосконалий рівень належної інфраструктури, зокрема у функціонуванні клірингу і маркетмейкеру.

Виходячи з цього, основними умовами щодо створення цивілізованого ринку форвардних контрактів в Україні є:

- розробка, затвердження та впровадження законодавчих актів, які відносяться до сучасного становища України, а ще адаптованого до світових стандартів;
- формування належних умов в Україні до інфраструктурного ринку сприятиме збільшенню ліквідності похідних фінансових інструментів;
- створення адаптованої фінансової інфраструктури, тобто всі операції зобов'язані здійснюватися навіть за умови дефолту однієї зі сторін угоди;
- посилення довіри корпоративного сектору до фінансових інструментів, що обумовлює: підвищення кваліфікації інвесторів, впровадження сучасних підходів в оцінці ризиків сторін, дотримання правил по укладанню контрактів.

Отже, розробка ефективної законодавчої бази біржової діяльності, покращення умов інфраструктурного ринку і підвищення довіри корпоративного сектору до фінансових інструментів може забезпечити сталий розвиток економіки та стабілізувати корпоративний сектор України. Тому розвиток форвардних контрактів на українському ринку сприятиме покращенню роботи вітчизняного бізнесу і на міжнародному рівні.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про затвердження Правил здійснення депозитних операцій для банківських депозитів і Правил випуску та обігу валютних деривативів» № 334 від 27.08.2013 року.
2. State Administration of Foreign Exchange «SAFE Releases Data on Foreign Exchange Settlement and Sales by Banks and Data on Cross-border Receipts and Payments by Non-banking Sectors in July 2020». URL: <https://www.safe.gov.cn/en/2020/0821/1740.html> (date of application: 21.08.2020).
3. Federal Reserve Bank of New York «The Foreign Exchange and Interest Rate Derivatives Markets: Turnover in the United States, April 2019». URL:

<https://www.newyorkfed.org/medialibrary/media/markets/triennial/2019/2019triennialreport.pdf> (date of application: 01.05.2019). P. 4-8.

4. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку: річний звіт за 2019 рік. URL: https://www.nssmc.gov.ua/wp-content/uploads/2019/08/zvit_2018.pdf. С. 24-26.

УДК 334.75:658.14/.17](477)

Муха А. Б.,

студент 3 курсу

Науковий керівник: Юркевич О. М.,

к.е.н., доцент кафедри корпоративних

фінансів і контролінгу

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Вплив фінансово-промислових груп на фінанси підприємств

Для того, аби говорити про фінансово-промислової групи (далі – ФПГ), їх вплив на фінансову систему України і на фінанси підприємства в тому числі, необхідно розуміти, що собою являє промислово-фінансова група, для чого вона створена, яка його роль і значення.

Дослідивши визначення ФПГ в законодавстві України, можна зрозуміти, що це об'єднання, до якого можуть входити промислові підприємства, сільськогосподарські підприємства, банки, наукові і проектні установи, інші установи та організації всіх форм власності, що мають на меті отримання прибутку, та яке створюється за рішенням Уряду України на певний термін з метою реалізації державних програм розвитку пріоритетних галузей виробництва і структурної перебудови економіки України, включаючи програми згідно з міждержавними договорами, а також виробництва кінцевої продукції.[1]